EVOLUȚIA CONCEPTULUI DE E-LICENȚIERE PRIN PRINSMA CADRULUI NORMATIV DIN REPUBLICA MOLDOVA

EVOLUTION OF THE E-LICENSING CONCEPT THROUGH THE PRISM OF THE REGULATORY FRAMEWORK IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA

CZU: 340.13:346:004(478) DOI: 10.5281/zenodo.6623629

Nicolae PASCARU,
Doctorand, USM

Summary

The development of the e-licensing concept represents a new stage in the licensing system in the Republic of Moldova, in this sense the diversification of legal relations and the permanent modernization of the legal framework regarding the way of obtaining licenses, also generates a series of practical questions. The e-licensing service was created with the aim of eliminating bureaucracy and facilitating the licensing procedure for certain types of business. The idea of promoting and developing the concept of e-government dates back to 2006, when Government Decision no. 733 of 26.06.2006 on the Concept of e-government. According to the nominated decision, the basic objective of an e-government is primarily to ensure the citizen's access to official information, as well as the provision of services through electronic means for citizens and the business environment. In this sense, the logic of creating such a service is to ensure a faster and more convenient delivery of the licensing service for applicants for this service, the idea of promoting a licensing method through e-licensing, allows the development of a licensing mechanism in the Republic of Moldova that would ensure a balance between public interest and private interest, the public interest being protected by supervision by licensing authorities of certain areas, and the interest the private sector of entrepreneurs is ensured by eliminating various burdensome procedures and saving time for obtaining.

Keywords: *e-licensing, entrepreneurial activity, public interest, private interest.*

Problemele creării unui mecanism juridic eficient pentru asigurarea securităţii individului, societăţii, statului, protejarea drepturilor şi intereselor legitime ale cetăţenilor au dobândit recent o relevanţă deosebită în societatea contemporană.

Unul dintre mecanismele de control ale statului asupra implementării acelor activităţi care, datorită caracteristicilor lor inerente, pot duce la deteriorarea drepturilor, intereselor legitime, sănătăţii cetăţenilor, apărării şi securităţii statului reprezintă licenţierea anumitor activităţi.

Legislaţia privind licenţierea este destul de complexă, pentru a cărui funcţionare cu succes este necesar ca normele legale să corespundă realităţilor sociale.

Datorită faptului că acest fenomen a căpătat un caracter pe scară largă, înţelegerea sistemică a naturii administrativ-juridice a acordării de licenţe capătă o semnificaţie teoretică şi practică importantă.

Un moment important legat de licenţierea cât mai eficientă a diferitor activităţi antreprenoriale şi care este promovat de Agenţia Servicii Publice, se referă la conceptul de E-licenţiere. Acest serviciu, a fost creat cu scopul de a omite birocraţia şi de a facilita procedura de obţinere a licenţelor pentru anumite genuri de activitate.

Ideea promovării şi dezvoltării conceptul unei guvernări electronice, nu este nouă, ci datează încă din anul 2005, atunci când a fost adoptată Hotărârea de Guvern nr. 255 din 09.03.2005 privind Strategia Naţională de edificare a societăţii informaţionale – "Moldova electronică"[1], urmată de Hotărârea de Guvern nr. 733 din 26.06.2006 cu privire la Concepţia guvernării electronice [2], dar şi de o serie de alte acte normative.

Legea cadru în domeniul reglementării activităţilor licenţiate din Republica Moldova, este Legea nr.160 privind reglementare prin autorizare a activităţii de întreprinzător. [3]

În sensul prevederilor art.12/4 alin.(4) lit. b), e), f), din Legea nr.160/2011, în scopul realizării activităţilor în domeniul licenţierii, Agenţia Servicii Publice, exercită atribuţii de: eliberare, prelungire şi reperfectare a licenţelor prin intermediul serviciului e-licenţiere, ţine dosarele de licenţiere, inclusiv cele recepţionate prin intermediul serviciului e-licenţiere, şi registrul de licenţiere, gestionează şi asigură funcţionalitatea serviciului e-licenţiere.

E-licenţiere poate fi definită ca fiind un serviciu electronic de licenţiere ce oferă posibilitatea pentru solicitanţii sau titularii de licenţă, prin intermediul unei interfeţe web, să expedieze on-line declaraţii de eliberare/prelungire sau cereri de reperfectare a licenţelor şi să recepţioneze electronic confirmarea privind aprobarea sau respingerea solicitării, procedură cu valoare juridică echivalentă celei prevăzute de prezenta lege [4].

Pentru obţinerea, prelungirea sau reperfectarea licenţei prin intermediul serviciului e-licenţiere, conducătorul întreprinderii sau al organizaţiei ori persoana împuternicită de acesta sau persoana fizică va accesa portalul unic al serviciilor publice (site-ul www.servicii.gov.md).

Ulterior solicitantul de licenţă va selecta serviciul e-Licentiere, apoi, va alege din meniu tipul operaţiunii dorite: eliberare, reperfectare/prelungire. acesta va selecta activităţile sau domeniile potrivite şi va confirma condiţiile de licenţiere. După ce va completa secţiunile, solicitantul de licenţă va încărca documentele necesare, scanate, şi va confirma datele completate. După examinarea cererii de către autoritatea de licenţiere, solicitantul va fi anunţat prin e-mail despre decizia autorităţii. În cazul aprobării cererii, agentul economic poate achita taxele pentru licenţă la orice bancă. În final, solicitantul de licenţă poate merge la Agenţia Servicii Publice pentru a-şi ridica licenţa sau o poate primi prin poştă.

Pentru a înţelege mai bine procedura de obţinere, reperfectare a licenţelor prin intermediul serviciului E-licenţiere o să exemplificăm această procedură la eliberarea licenţei pentru producerea, asamblarea, importul, exportul, reexportul,

depozitarea, comercializarea articolelor pirotehnice şi/sau prestarea serviciului 'Spectacole pirotehnice şi focuri de artificii' cu articole pirotehnice de divertisment de destinaţie profesională [5].

Astfel, pentru obţinerea licenţei de activitate în domeniul prenotat prin intermediul serviciului e-licenţiere, solicitantul urmează să parcurgă următorii paşi:

Pasul 1 - Solicitantul sau reprezentantul său împuternicit legal intră în sistem, pe Portalul electronic al serviciilor publice.

Pasul 2 - Solicitantul sau reprezentantul său împuternicit legal îndeplineşte cererea şi încarcă documentele necesare. La această etapă sistemul va genera automat documentul în format electronic de confirmare a primirii cererii şi documentelor ('certificatul constatator'); în mod automat va direcţiona cererea şi setul de documente autorităţii emitente.

Pasul 3 - Autoritatea emitentă de licenţă verifică cererea şi setul de documente prezentate. La această etapă din cadrul autorităţii de licenţiere, examinează cererea şi documentele însoţitoare, verifică respectarea condiţiilor. În cazul constatării lipsei documentelor /informaţiei necesare prevăzute expres de legislaţie, specialistul va sista termenul de examinare a cererii şi va informa imediat despre acest fapt solicitantul cu specificarea şi descrierea temeiului suspendării, termenului şi acţiunilor de remediere pentru a iniţia examinarea cererii.

Pasul 4 - În baza setului complet de documente specialistul examinează cazul şi organizează examinările suplimentare pe interior pentru luarea deciziei de eliberare a licenţei şi scrie proiectul deciziei de eliberare a Licenţei, care este aprobată şi semnată (sau respinsă).

Pasul 5 - Dacă eliberarea licenţei este acceptată, solicitantul (sau reprezentantul său legal) primeşte o notificare electronică şi achită taxa stabilită prin serviciul M-pay sau la bancă.

Pasul 6 - Când actul permisiv este gata, solicitantul primeşte o notificare electronică, descarcă actul permisiv şi confirmă recepţionarea documentului. În cazul când actul permisiv se eliberează pe hârtie (la solicitare sau conform cerinţelor autorităţii emitente), recepţionarul/specialistul tipăreşte actul permisiv, îl livrează solicitantului (sau reprezentantului său legal) şi confirmă recepţionarea.

Reieşind din cele expuse putem deduce simplificarea procedurii.

Concluzii

Necesitatea permanentelor reforme de reglementare reuşite, în special într-un domeniu de importanţă majoră pentru economia statului cum este domeniul antreprenorial practicat prin licenţă, reprezintă un proces continuu de constatare şi evaluare a problemelor, de identificare a soluţiilor, precum şi de revizuire a cadrului normativ care reglementează acest domeniu.

Procesul de adaptare permanentă a cadrului legal care reglementează activitatea antreprenorială prin licenţă, la realităţile social-economice, presupune o analiză complexă a mai multor factori, dar şi se extinde şi la dezvoltarea capacităţilor

instituţionale şi a stimulentelor pentru încurajarea punerii integrale în practică a modificărilor cadrului de reglementare, cu impact pozitiv maxim asupra competitivităţii sectorului privat.

Licenţierea reprezintă o prerogativă a statului şi se exprimă prin eliberarea unei autorizaţii speciale pentru dreptul de a desfăşura un anumit tip de activitate de către o persoană juridică sau un antreprenor individual (prestarea muncii, furnizarea de servicii care constituie tipul de activitate licenţiat).

La începutul anilor 1990, ţările europene au început să ia măsuri pentru a evalua şi elimina barierele administrative excesive în calea antreprenoriatului, după recăpătarea independenţei, Republica Moldova a luat acelaşi drum. Din 1991, în RM, a existat o tendinţă clară spre raţionalizarea procedurii de acordare a licenţelor şi reducerea listei de tipuri de activitate autorizate, similar cu alte ţări.

Serviciile electronice de obţinere, prelungire, reperfectare a licenţelor, au fost create cu scopul optimizării proceselor de business, facilitării comunicării între antreprenori şi consolidarea dialogului public-privat. În momentul de faţă reprezentanţii mediului de afaceri au la dispoziţie servicii şi instrumente menite să optimizeze activităţile de perfectare a licenţelor de activitate (e-Licenţiere) sau alte servicii de perfectare a actelor precum facturare (e-Factura), raportare (e-Raportarea la CNAM şi e-Raportarea la CNAS), etc.

Referinţe bibliografice:

1. Hotărârea de Guvern nr. 255 din 09.03.2005 privind Strategia Naţională de edificare a societăţii informaţionale – "Moldova electronică", (în vigoare 25.03.2005). În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr.46-50, 25.03.2005. În prezent abogată prin Hotărârea de Guvern nr. 857 din 31.10.2013 cu privire la Strategia naţională de dezvoltare a societăţii informaţionale "Moldova Digitală 2020", (în vigoare 08.11.2013). În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr.252-257 art.963 din 08.11.2013.
2. Hotărârea Guvernului cu privire la Concepţia guvernării electronice nr. 733 din 28.06.2006 (în vigoare 14.07.2006). În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr. 106-111 art.799 din 14.07.2006.
3. Legea nr.160 privind reglementare prin autorizare a activităţii de întreprinzător, adoptată la 22.07.2011. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 14.10.2011, nr. 170-175.
4. Legea nr. 451 privind reglementarea prin licenţiere a activităţii de întreprinzător, adoptată la 30.07.2001. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 18.02.2005, nr.26-28. Abrogată prin Legea nr.185 din 21.09.2017. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr.371-382/632 din 27.10.2017.
5. Legea nr. 143 din 17.07.2014 privind regimul articolelor pirotehnice. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 28.11.2014, nr.352-357